

Ahogy minden más ejszék ennek is megvalósult
a népszokások és a hason élverő szokásai.

Ennek az eredeti eszék jezzete a dombóvári
kerdő műreim letétjében van 1958 augusztus 12 óta
Katin 1914 májusában Hajdú Kovács János mellé
helyiséje 10 óra tájban kigyulladt.

A falu népe aroltaikhoz sietett, és amint szokásba
volt minden háznál az öregasszonyok maradtak
hátrorönek. Ezek az öregasszonyok a türeset tartama alatt
fel alá járkalva járgatnak, a kelet erpökodva mellé
fejére tere. kértaplejtésekkel járkalnak, s járgatnak
Amikor a türeset elöttötték akkor oda meinek a tür-
szinhejére és ott is sopankoolnak nyafognak.

Egyikő Treska nini mondja.

Majdnem elégtünk.

Az ott körben árnnyok közül többen felváltva
él bírom majdnem elégtünk pláne ha nagy sélfijt-
volna. ha ésnaki sélfijt volna akkor ebbe mi rohton
bele gyulladt volna. akkor ez a sor végig égett volna
Ha déli sélfijt volna akkor meg az a sor égett
volna végig.

Pál Vörös Mihály mondja: és ha még nagyott
keleti sélfijt volna akkor a túró soron levő istálló
és a sína valóban karlak gyulladtak volna be és
ezen végig még a sornisid falu is be gyulladt volna
a pernyitől. Onnan vit a máink faluba és így
tovább az egész környék lángba borult volna.

Ferencz Gyula fiatal ember körbe söt.

Egy söt se sötjön. Miska bátya mert akkor
Maga még az egész vármegyét vagy a fél országot
is leégetti azért, hogy a maga sava legyen az igaz.

Amikor a tűrszínhelyéről eltávozott a tűnc 2
az én három sirt én paveszkodott, hogy valami Rori
néni elvette tőle az új bádog kamrát amikor vitte a
tűrhez a viret s mondja.

Add ide hamar Juliska a kamra viret mert mondja
elipünk, nese az én kamráim gyorsan töltöd meg majd
én addig ráöntöm a tűrre.

Amikor közel ért a tűrhez ki lottyan totta a viret a
tűr előtt 5-6 méterre s futott a kúthoz az új kamrá
val. ott a kútnál többet várakoztak amelykút viret
Az mondja az illető Rori néni.
Menjünk a másik kúthoz is mert ha erre várunk at-
kor leég a falu.

Páran átmentek az átellenben szomszéd kúthoz
Rori néni mondja jój nekem tiara kell meinnem
mert amikor türet kiabáltak az udvaron felejtettek
a viret, s ezzel a kestenek át. tiara futott az új kamrá
val. s ott hagya a rozsdás lyukat.

Énnek az asszonynak nem ez volt az ilyen dolga
mert a legbizalmasabb rokonának mondta a mondóta/
lavóba állított kőperő kamrára, hogy míg a olótos tótal.
sem eméltatja be mert ha valami türent lenne röktön
felcsúri ingere új kamrával.

Kapospulán 1911 tavánán a Dombóvár felőli szél-
vihar leégett, amely az esti sötétségben gyulladt ki

Itt az a szarka ezt történt, hogy egy dombóvári nap-
számos ember a festszendőt pümpátta s az ébrentő
vekker óra bent az öblében elkerült berregni.

Énre nagy csődület támadt s mondták, hogy ho'ho'
si mi itt van a tűrkárosult vekkege

Itz illető nem is tagadta, sőt azt mondta, hogy amikor
az égőhárból sejtett kipakolni hát az öblében maradt
mert röktön kellett menni a festszendőt húzni
Ézt mondta ezt kellett elhinni

Türecetek népszokeirai

"Soutos teüyerö" az aranyok jaygatara
arét, hogy ha a türecetén nem jaygatnak akkor
kéiöth nárnorovan kikell jaygatni a rá vonatkozó
serenietlenségét alkalmával.

Az dél irányából sokat jöszöttek a türecetre vonatkozó-
Ha nyugati szél fú akkor a "követhero" türecet soká- (lag)
ra lesz és kis méretű türecet.

Ha keleti szél fú akkor rövid idő múlva nagy türecet

Ha déli szél akkor is nagy méretű erős türecet lesz rövidesen

Ha északi szél fú akkor apróbb kinél északi türecet

Ha valaki nek a portájára átszál a türecet
pernyije ezt három napon belül mindig el kell távolítani
virrel leönteni vagy áróval eláinni a trágyát a ragföldbe

Türecet után igyekedtek evés közben a követhero szomsze-
dok hátát fordítani a türecet felé. Hogy a
követhero türecet miatt éhínség ne legyen ő rajta

Ezen adatoknak a cerúza jayzete a
Dombóvár letétjébe adatott.

Nagyherki 958 IX. 14.

Gyelmás Sándor

4

Egy füves tüzet.

Nagybéri uradalmi kastélyban 1937 január elején egy szarvas fagostörés éjjelen kigyullad a tetőzet. A tüzet kére vették észre és már az éjrelet jobbsárg tetőzetén jó pár méterre mentek el.

A tüzet a hűsfüstölő szabálytalansága okozta. A fulúnépe és a türeltők a tűriasztás esetén rokkon oda szeltek az oltáshoz.

A kastély uraságnya Biri Istváné vola ált az ajtó elé és a türeltőknek figyelmeztetést és márkákat, hogy a lábtorlóben töröljék le a cipőjüket. lábukat.

A türeltő paramnok Dobos Márton mondja: Én nappalig amony ég a kastély bejárataánál nem töröltem le a cipőmet, mert ég a ház.

Biróni mondja: Nétorödjön vele ha leég is ide piszkoz lábbal akkor sem lép be.

Az illető paramnok erre félre állt és nem ment fel a padlásra. Az uraság Biri István mondja,

Shit maga mit áll itt, miért nem megy fel a padlásra?

A nappalig amony nem eresztett fel, mert nem töröltem le a lábbelimet a feljárt előtt. Erre azt kell mondani, hogy ez bolondéria az égőház bejárata előtt a türeltőknek lábtorlót harrálni.

A rendet az uraság állította helyre.

Émek a cerúza jegyzete is Tomborának adatok.

Gyulidás Nagybéri 9/9/16.

1914 júniusában Gyurkó Antal bácsi lakos küldő szi-
rijében a pelvái kúnyhó kiállítását gyegek által 5.
1740 év körüli Ágnes asszony éppen az átelében
levő szőlőhegyen dolgozott és jól látta, hogy az őportáján
van a tűz, mert lépvonalban kb. másfél km. lehetett a távolság.
Futott rögtön hára és ha meglátott valakit, hát rögtön
elcsett s ajúlait simelt.

Amikor hára érkeett és káym elött és a tűz mellett is elvá-
gódott, pedig már csak a tűzmaradványra volt mert csak a
kúnyhó égett el, tovább nem tudott a tűz.

Ágnes asszony erre nagy jajgatásba kezdett s mondta, hogy
amikor erre vette a türet a szőlőhegyről rögtön elájult és fel-
kelt jött is minden köhajtásra elcsett a kaposhidján, s min-
den nevéretek helyen s nagy fakmellelt.

Ha ez így lett volna akkor 30 perc alatt nem érkezt volna
hára hanem csak 2-3 óra múlva.

A falu életében fontos tényező volt a szewedo nyafogó
asszonyok szerepe. az ajúlai imitációjával.

Nagyberken 1951 augusztusában a díruót kiállítását
a gyege elméjü felvett leány gondatlanságától a tűzhamít
mellé öntötte, s a díruót leigett.

Az édes anyja öv-Sebestyén Jánosné nem volt otthon.
Amikor már eloltották a türet a harmadik szomszéd-
ból Parrag Örsé néni jött át s mondja jajgatva
Jaj nekem mi van itt! Hát ez a miha nem jajgatott?
Nem, mondják.

Hát hol van a Sebestyén né szomszéd asszony?
Pécsen a Margit lányával, már tegnap elment.
Hát ez a miha lány még nem is jajgatott?
Nem, mondják. Akkor majd én, elkezdte Jaj nekem
mi van itt jaj jaj jaj.

Én kenderem mondja Örsé néni miért kell jajgatni?
Mert így szoktak, mondja. A töbnsőri kendergetés nemre
vették miha mondta meg, hogy azért kell ilyenkor jajgatni
mert ez nevéretekéget jelent és ha most nem, akkor
töbnsőroren kell meg jajgatni idővel